

LINK DEL GINKO BILOBA

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DEL GINKO BILOBA 1

En xinès la paraula Ginko significa “albercoc de plata” perquè el seu fruit **s’assembla** a una pruna **blanquinosa** que **més** que fruit **és** una **llavor** i és **comestible**. És un arbre en perill **d’extinció** perquè per **produir** un nou arbre que sigui **capaç** de fructificar han **d’haver** passat 20 o 30 anys. Com a **anècdota** caldria **saber** que el Ginko **té** dos sexes. **Hi ha** arbres femenins i arbres masculins i per **tenir** continuïtat cal **que** els dos arbres, un de cada **sexe**, siguin **veïns** o **almenys** estiguin al mateix **veïnatge**.

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DEL GINKO BILOBA 2

El Ginko Biloba és una espècie **única** d’arbre sense cap **parent** viu. És com un **fòssil vivent**. **Durant** el Juràssic va **convivre** amb els dinosaures, **a poc a poc** va anar **desapareixent** d’Amèrica i d’Europa. **Només** una espècie de Ginko es va conservar a **Àsia** gràcies als **monestirs** xinesos que el veneraven com a arbre sagrat. **S’han** trobat fòssils de fulles de Ginko de fa 270 **milions d’anys**.

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DEL GINKO BILOBA 3

Les fulles d’aquest arbre, que de l’Orient han vingut al meu jardí i l’**embelleixen** ara tenen un sentit **enigmàtic**, que al savi donen **matèria** per a la **reflexió**.

Deu ser aquest arbre **estrany** un **ésser** viu que algun dia s’**escindí** en dues meitats?
O eren dos, que es comprenien **tant**

i es decidiren fondre en un **ésser** sol?

La clau **d’aquest** enigma tan **inquietant** crec que l’he trobada en el meu **interior**:
no endevines tu **mateix**, pel meu poema que som **únic** i doble, al **mateix** temps, com **aquest** arbre?

1815 Johann Wolfgang von Goethe
(1719-1832)

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DEL GINKO BILOBA 4

La fulla del Ginko **té** forma de ventall, si **bé és** molt apreciada i **popularitzada** a tot el **món** per les seves virtuts medicinals, sobretot com a reforçant per a la **memòria**, **també** es fa servir **fàcilment** com a ornament.

Si **véns** a Mallorca ara a la tardor, és un bon **moment** per descobrir la **vessant** de **grogor** dels ramells de les flors masculines de color **groc** viu.

També podem **trobar** Ginkos als jardins urbans **d’algunes** ciutats com **París**, Girona o Gasteiz. Es tenen dades del Ginko **més** vell a la Xina, amb uns 3.500 anys. El Ginko **és** un arbre **molt resistent**, un any **després** de l’**explosió** de la bomba d’Hiroshima, a la primavera del 1946, un vell Ginko destruït i sec, va tornar a brotar mentre que cap més **vegetació** ni arbre tant a **mà dreta** com a **mà esquerra** **ho va fer**. Va ser **aleshores** quan els **científics** van decidir estudiar-ne les propietats medicinals.

LINK DEL PLATANER

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DEL PLATANER 1

El plataner és una **espècie** que trobem sense **problema** tant a la **zona agrícola** com a la ciutat. El **trobem** en **places**, parcs i en **línia** recta a les carreteres, ja que projecta una ombra **excel·lent** i suporta molt bé la **terrible pol·lució**. Hi ha els nius d'alguna au **salvatge** com la garsa, el pardal, el verdum, el **gafarró** i la cadenera. En els **plataners** vells, hi crien l'òliba, el **xot** i el **mussol**.

El plataner **té** un tronc **dret** i **cilíndric**, la seva **escorça** és prima i de **color** gris **verd** que li va caient **periòdicament** en forma de plaques **irregulars**.

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DEL PLATANER 2

La fulla del plataner és un veritable **jeroglífic** de nervis, de fet **sembla** que en té **tants** com puntes. Si la fulla **té** trenta nervis, tindrà trenta puntes, **quant més amunt** està la fulla, com que li toca **més** el **sol**, més **creix** i, **per tant**, té més puntes.

Ahir va ser **divertit anar** a **trepitjar** fulles de plataner, tots **jèiem** per terra i ens **cobriem** el cos de fulles, **n'hi havia tantes!** Demà tornarem a **jeure** sobre les fulles i jugarem a **comptar** puntes a **veure** qui troba la fulla que en té **més**.

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DEL PLATANER 3

L'etnobotànica **estudia** la increïble manera en què l'home **utilitza** les plantes. Tant les plantes com els arbres **són** molt **importants** per a l'**home** com a **font** d'aliment, materials per a la **construcció** i fibres de **teixir** la roba, per fer calçat, paper, **cosmètics**, perfums, medicaments... L'home va **haver** d'aprendre a diferenciar **les plantes que hi ha verinoses** de **les que hi ha útils**, observant en el animals, **quines hi havia** que es **menjaven** i **quines hi havia** que no es menjaven.

Hi ha arbres dels quals **n'aprofitem** la fusta per fabricar mobles, també es fan cistells amb arbustos com l'arboç o el bruc i **escombres** amb la **botja** blanca.

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DEL PLATANER 4

Vols poder veure arbres de **diferents** espècies? Si **vull** et **puc** orientar. Hi ha un parell de llocs on et pots **dirigir**. Al jardí botànic de Santa Clotilde a Lloret de Mar hi ha unes **vint-i-dues** plantes **autòctones**, arbres i un **passeig** de **plataners** on podràs **observar**, **encetat l'estiu**, com **han fructificat** en petites i nombroses pilotes agrupades de dues en dues que quan **es desfan** deixen anar **llavors**, són els fruits del plataner. I si vols **mirar** un **veritable** aparador educatiu de **coneixements etnobotànics** t'hauràs de **dirigir** al Jardí Botànic de Barcelona. **És** el lloc **adient** per **completar** els teus **coneixements**.

LINK DEL PI

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DEL PI 1

El pi **blanc**, pi **bord** o pi garriguenc **és** un arbre **perennifoli** de la **família** de les **pinàcies** que pot arribar a 20 metres d'alçada. **Mereix** especial **atenció** perquè és l'arbre que **recobreix** més territori a Catalunya.

Quan el pi és **jove** té la capçada **cònica** i autènticament irregular quan es va **envellint**.

La iaia m'explicava que les flors masculines i femenines estan juntes a l'**arbre**, tenen forma **ovoïdal** i s'anomenen cons o estròbils. L'estròbil masculí és de color **groc** i més allargat, quan s'obren i **deixen** anar el **pol·len**, donen lloc a les anomenades **pluges de sofre**.

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DEL PI 2

Quan tot és **groguenc**, el meu **amic Frederic** em fa observar que és pels pins, ja que **han deixat** anar el **pol·len**. Li agrairia l'observació **però** la **qüestió** és que **em fa ràbia** i segueixo **traduint** el **qüestionari** d'anglès. La **següent frase** que **traduïa**, **obeïa** precisament als arbres, i **de sobte succeeix** una altra vegada. Que no **m'has** sentit? Ets una mica **egoista Marius**, no m'escoltes mai! I em clava un **pessic** per fer-me **reaccionar**, no em queda **més** remei que **obeir**.

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DEL PI 3

No et **confonguis** amb els pins **perquè** tots fan **pinjons**, **són** les **seves llavors**, **estan protegides** i **immòbils** dins les pinyes, que quan maduren s'**obren** i deixen **anar** els pinjons **però** les pinyes es mantenen a l'**arbre** durant anys, fins que es **descomponen**. Els pinjons del pi blanc o **bord** són més petits que els del pi **pinyer** i no ens els mengem, **probablement** perquè el **profit** que **se'n** pot treure no compensa **ja** que es comprarien **massa** cars.

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DEL PI 4

Per **poder** mesurar aproximadament l'alçada d'un arbre podem **fer** el **següent**:

- ✧ Agafarem **un pal recte** que tingui la **mateixa** llargada que **hi ha** des del **nostre ull** a l'**extrem** de la mà oberta.
- ✧ Aguantarem el pal **en sentit vertical** amb el **braç estès** horitzontalment cap a **davant**.
- ✧ Ens separarem de l'arbre fins que els **extrems** del pal **coincideixin** amb els de l'arbre.
- ✧ La **distància** que hi ha de la **base** de l'arbre fins on estem situats és igual a la seva alçada.

LINK DE L'ALZINA

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DE L'ALZINA 1

L'alzinar, fora d'estar **exhaurit**, és un dels boscos que més predominen a tota la **mediterrània**. És un bosc **dens** amb **presència** d'arbustos i lianes que **de vegades** el **converteixen** en **feréstec**. L'alzina és un arbre **perennifoli** amb fulles **ahora** dentades i **punxents** les més **joves** i **amb** marge enter les adultes. L'anvers de la fulla és d'un **color** més **fosc** i el **revers** **blanc** i **pelut**.

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DE L'ALZINA 2

Abans-d'ahir en **sortir** de casa **vaig** veure un **pica-soques** enganxat al tronc d'una **alzina**, era **camacurt**, **només** se li **veia** cos. De cop va **trencar** un **trosset** de branca i **van caure** un **grapat** de glans. Els glans **són** el fruit de l'alzina, **es cullen**, **sobretot** per alimentar els porcs i l'època de collir-los és la **tardor**. L'última tardor, tot **xino-xano** vaig sortir a l'alzinar i, a **corre-cuita** en vaig **arreplegar** uns vint-i-dos.

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DE L'ALZINA 3

La fusta de l'alzina quan **està** tallada és tan dura i **tan compacta** que **s'utilitza** quan es **construeixen** eines de **pagès** i fusteria. En **canvi**, la fusta de l'alzina surera és útil quan es volen fabricar **bótes** de vi i **també** vaixelles. Saps per a què **serveix** l'**escorça** de l'alzina surera? **Probablement** ja ho saps, **se'n** fan taps de suro i suro per a la decoració de **parets**, terres... **Només** amb l'escorça d'una alzina hi ha **tant** de suro que es poden fabricar, saps **quants** taps? Doncs més d'un **centenar**!

PREPARACIÓ DICTAT: LINK DE L'ALZINA 4

L'alzina **surera**, com el seu nom indica, **produeix** suro. L'**extracció** de suro es fa a l'estiu. Quan a una alzina surera se li **extreu** el suro, **s'ha** d'esperar 10 anys **perquè** en torni a **sortir**. L'alzina de Can Padró a Palau-solità i Plegamans **s'ha distingit** per **ésser** un **extraordinari** **exemplar** al **bell mig** d'una **esplanada**. Ha estat una de les alzines **més** conegudes de Catalunya. Va **morir** a l'any 2.004 i havia estat testimoni de **molts esdeveniments** de la vida de **generacions** de palauencs i visitants..

